

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

УДК 636.52/.58.09:616.993.172:615.3

ЧОРНИЙ Н.С., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ШАГАНЕНКО В.С.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОБІОТИКІВ "НЕТТОПЛАСТ" В СХЕМІ ПРОФІЛАКТИКИ ЕЙМЕРІОЗУ КУРЕЙ

У публікації висвітлено значення пробіотиків у профілактиці еймеріозу в курей. Зокрема, пробіотик «Неттопласт», до якого входять живі культури *B. subtilis*, *B. natto*, *L. plantarum*, *B. licheniformis* та *C. utilis* може стати ефективним доповненням схем профілактики еймеріозу птиці.

Ключові слова: еймеріоз птиці, пробіотики, профілактика.

Еймеріоз – це інфекційне захворювання, що викликається найпростішими організмами роду *Eimeria*, яке вражає кишечник птахів, зокрема курей. Це захворювання може призвести до значних економічних втрат у птахівництві, оскільки воно знижує продуктивність, викликає діарею та може призвести до смерті птахів. У зв'язку з цим, профілактика еймеріозу є важливим завданням для фермерів та ветеринарів. Одним із перспективних напрямів у профілактиці цього захворювання є використання пробіотиків.

Пробіотики – це живі мікроорганізми, які при вживанні в достатній кількості надають позитивний вплив на здоров'я господаря. В останні роки пробіотики стали активно використовуватися в тваринництві для покращення здоров'я тварин та підвищення їх стійкості до захворювань. Дослідження показують, що пробіотики можуть сприяти покращенню мікрофлори кишечника, що, у свою чергу, може допомогти у профілактиці інфекційних захворювань, включаючи еймеріоз [1].

Одним із механізмів дії пробіотиків є їхня здатність пригнічувати патогенні мікроорганізми. Пробіотики можуть конкурувати з патогенами за місце в кишечнику та за поживні речовини, що ускладнює їхнє розмноження. Крім того, пробіотики можуть виробляти антимікробні речовини, які безпосередньо знищують патогенні організми. Це особливо важливо у випадку з еймеріозу, оскільки *Eimeria* spp. може швидко розмножуватися у кишечнику курей, викликаючи серйозні проблеми [2].

Крім того, пробіотики можуть зміцнювати імунну систему птахів. Дослідження показують, що пробіотики можуть стимулювати вироблення антитіл та активувати клітини імунної системи, що допомагає організму краще справлятися з інфекціями. Це особливо актуально для курей, які можуть схильні до стресу через умови утримання, що робить їх більш уразливими до інфекційних захворювань [3].

Важливо відзначити, що ефективність пробіотиків може залежати від їх штаму, дозування та способу застосування. Не всі пробіотики однаково ефективні, і вибір конкретного штаму має ґрунтуватися на наукових даних та рекомендаціях ветеринарів. Також необхідно враховувати, що пробіотики не є панацеєю і мають використовуватися у поєднанні з іншими методами профілактики, такими як вакцинація та дотримання санітарних норм [4].

Пробіотики для курей «Неттопласт» це суміш живих ацидофільних та біфідобактерій, висушених сорбційним методом на природному рослинному носії (в 1гр. не менше 80 млн. живих клітин біфідобактерій та 1 млн. живих клітин лактобактерій). Містить незамінні амінокислоти, органічні кислоти, вітаміни, зокрема групи В, мікроелементи, пребіотичні компоненти. Кількість корисних кислотних бактерій: не менше $8-10 \times 10^9$ КУО/г. Зокрема

до складу пробіотика «Неттопласт» входять: *Bacillus subtilis*, *Bacillus natto*, *Lactobacillus plantarum*, *Bacillus licheniformis*, *Candida utilis*.

Bacillus subtilis та *Bacillus natto* (сінні палички) – види граммпозитивних спороутворюючих аеробних ґрунтових бактерій, пригнічує розвиток патогенних та умовно-хвороботворних мікроорганізмів: сальмонел, стрептококів, стафілококів тощо. *B. subtilis* та *Bacillus natto* не є патогенними для людини та тварин. Вони допомагають перетравлювати їжу, розщеплюючи білки та вуглеводи, борються із патогенною мікрофлорою кишечника та підвищують імунітет тварин та птиці.

Lactobacillus plantarum – широко поширений вид граммпозитивних анаеробних неспороутворюючих молочнокислих бактерій. Здатність *Lactobacillus plantarum* продукувати антимікробні речовини, допомагає їм виживати у шлунково-кишковому тракті. Антимікробні речовини, що виробляються *Lactobacillus plantarum* показали значний вплив на граммпозитивні та грамнегативні бактерії.

Bacillus licheniformis – має бактерицидну та фунгіцидну активність. Забезпечує відновлення мікробіоценозу шлунково-кишкового тракту, має антибактеріальну та фунгіцидну активність.

Candida utilis (дріжджі) – є складовою кишкової флори у тварин та птиці.

Загалом, пробіотики є багатообіцяючим інструментом у профілактиці еймеріозу курей. Їхня здатність покращувати мікрофлору кишечника, пригнічувати патогенні мікроорганізми та зміцнювати імунну систему робить їх цінним доповненням до схем профілактики зокрема і профілактики еймеріозу курей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Abdelqader, A., Abuajamieh, M., Hayajneh, F., & Al-Fataftah, A. R. (2020). Probiotic bacteria maintain normal growth mechanisms of heat stressed broiler chickens. *Journal of Thermal Biology*, 92, 102654. <https://doi.org/10.1016/j.jtherbio.2020.102654>.
2. Halder N., Sunder J., Kumar A., Bhattacharya D. et al. (2024) Probiotics in poultry: a comprehensive review. *The Journal of Basic and Applied Zoology* 85:23 <https://doi.org/10.1186/s41936-024-00379-5>.
3. Hernandez-Patlan, D., Solis-Cruz, B., Hargis, B. M., & Tellez, G. (2020). The use of probiotics in poultry production for the control of bacterial infections and aflatoxins. *Prebiotics Probiotics*, 4, 217–238.
4. Sobczak, A., & Kozłowski, K. (2015). The effect of a probiotic preparation containing *Bacillus subtilis* ATCC pTa-6737 on egg production and physiological parameters of laying hens. *Annals of Animal Science*, 15, 711–723.

УДК 619:636.7:616-159:616-084

ЛУКАШ В.О., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ШАГАНЕНКО В.С.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СУЧАСНІ ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ДИРОФІЛЯРІОЗУ В СОБАК

У публікації розглядаються сучасні підходи до профілактики дирофіляріозу у собак, зокрема застосування препаратів групи ізоксазолінів. Описано їхній механізм дії, переваги, спектр активності та безпеку для порід із мутацією MDR1. Зроблено висновок про доцільність використання комбінованих препаратів у ветеринарній практиці.

Ключові слова: дирофіляріоз, собаки, профілактика, ізоксазоліни.

Дирофіляріоз — це паразитарне захворювання, спричинене нематодами роду *Dirofilaria*, які уражають серце та легеневі артерії собак. Захворювання передається через укуси комарів і може призвести до серйозних ускладнень, включаючи серцеву недостатність та смерть тварини. У зв'язку з цим, ефективна профілактика є ключовим аспектом у збереженні здоров'я собак.